

Dosarul nr. 3r-47/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M.Gandrabur)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciună, V.Negru, E.Palanciuc)

DECIZIE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă către
Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Serviciului Fiscal de Stat
cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost declarat inadmisibil apelul depus de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din
Moldova”,

c o n s t a t ă:

La 20 decembrie 2019, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 9 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost
respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată
din Moldova”.

La data de 22 iulie 2020, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus
cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii din 9 iulie 2020
a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a
acțiunii.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat
inadmisibil apelul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

La 16 decembrie 2020, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus
recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat legea.

A relatat că Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” la data de 30 iulie
2020 nu a recepționat nici o notificare de la adresa de e-mail a Judecătoriei Chișinău
sediul Rîșcani jrc@justice.md. La aceeași dată, a recepționat o notificare de la
expeditorul adrian_roșca@list.ru în care se comunica despre expedierea copiei hotărârii
din 9 iulie 2020. Însă, la deschiderea documentului expedit în format electronic pdf, a
constatat că pe act nu era aplicată semnătura grafometrică și nici semnătura digitală.

Deoarece comunicarea nu a fost efectuată prin intermediul Programului Integrat de
Gestionare a Dosarelor, ce ar confirma împuternicirile expeditorului de a efectua

expedierea, iar copia hotărârii nu era semnată de către judecător, acest mesaj nu a fost înregistrat de către secretariatul întreprinderii și nu a fost repartizat după competență serviciului juridic.

A menționat că, în adresa întreprinderii nu a parvenit hotărârea motivată și semnată în modul corespunzător conform Codului de procedură civilă.

Astfel, instanța de apel eronat a concluzionat că termenul de atac a hotărârii a început a curge la data de 30 iulie 2020, în contextul în care la adresa întreprinderii a parvenit o hotărâre lovită de nulitate, relativă.

A solicitat Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” admiterea cererii de recurs, anularea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

Examinând cererea de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data 15 octombrie 2020 fiind notificată la data de 3 decembrie 2020 (f.d.180). Astfel, recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” la data de 14 decembrie 2020 prin intermediul oficiului poștal, este în termen (f.d.173-202).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

După cum urmează din actele cauzei, prin hotărârea din 9 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” din motivul a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

În conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani a fost pronunțat la data de 9 iulie 2020 (f.d.120).

La data de 22 iulie 2020, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus apel împotriva hotărârii din 9 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani (f.d. f.d.132-135).

Hotărârea motivată din 9 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” la data de 30 iulie 2020 prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail: cfm@railway.md (f.d.131).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului în baza art. 232 alin. (2) Cod administrativ, este de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate și a început să curgă de la data de 31 iulie 2020.

Reieșind din faptul că ultima zi a termenului, 29 august 2020 a fost în zi de sâmbătă, iar data de 31 august 2020 a fost zi de sărbătoare nelucrătoare, ultima zi pentru depunerea apelului motivat a expirat la data de 2 septembrie 2020. Cu toate acestea, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, nu a depus motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art.65 alin.(1)– (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului în termenul prevăzut de lege.

Conform art.65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Însăși recurenta Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a menționat în cererea de recurs că la data de 30 iulie 2020, la adresa electronică a parvenit o notificare prin care s-a expedit spre cunoștință copia hotărârii din 9 iulie 2020, iar la deschiderea documentului electronic în format pdf, a constatat că pe hotărâre nu era aplicată semnătura grafometrică și nici semnătura digitală.

Nu pot fi reținute ca întemeiate argumentele recurentului precum că hotărârea motivată care a fost expedită în adresa sa nu a fost semnată conform art. 238 Cod de procedură civilă, iar acest fapt a constituit motiv de neînregistrare de către secretariatul întreprinderii. Or, copia hotărârii motivate a fost expedită în adresa sa prin intermediul poștei electronice, iar concomitent, fiind expedită pe suport de hârtie și prin intermediul oficiului poștal și care a fost recepționată la data de 22 august 2020, fapt confirmat de recurent în cererea de recurs (f.d.98).

Prin urmare, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” urma să depună diligența necesară să prezinte motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora, și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și se menține încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu